ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1967

Vyhlásené: 14.06.1967 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

56

VLÁDNE NARIADENIE

z 10. apríla 1967

o jedoch a iných látkach škodlivých zdraviu

Vláda Československej socialistickej republiky nariaďuje podľa § 82 zákona č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu:

Základné ustanovenia

§ 1

(1) Týmto nariadením sa z hľadiska starostlivosti o zdravie ľudu upravuje zaobchádzanie s jedmi, omamnými látkami a žieravinami a ustanovujú s tým súvisiace ochranné opatrenia.

(2) Podľa tohto nariadenia sú

a) jedy také látky, ktoré spôsobujú otravy i v malých alebo opakovaných malých dávkach a sú uvedené v zoznamoch zvlášť nebezpečných jedov a ostatných jedov; zvlášť nebezpečné sú také jedy, pre vlastnosti ktorých môžu vzniknúť pri zaobchádzaní s nimi nebezpečné omyly a zámeny alebo ktoré môžu byť nebezpečne zneužité,

b) omamné látky takej látky, pri ktorých je nebezpečenstvo chorobného návyku alebo vzniku psychických zmien nebezpečných pre spoločnosť alebo pre toho, kto ich požil, a ktoré sú uvedené v zozname omamných látok,

c) žieraviny takej látky, ktoré miestne ťažko poškodzujú tkanivá, s ktorými prídu do priameho styku; sú to najmä silné kyseliny a zásady.

(3) Zoznamy jedov a omamných látok a ich zmeny a doplnky vyhlasuje Ministerstvo zdravotníctva v Zbierke zákonov.

(4) Pokiaľ niektorá z látok uvedených v predchádzajúcich odsekoch je súčasne horľavinou alebo výbušninou, platia pre ňu aj predpisy o horľavinách a výbušninách.*)

§ 2

(1) Všetky látky, ktoré sa majú ako novo vyrábať alebo doviesť a sú určené na uvedenie do obehu a o ktorých možno dôvodne predpokladať, že majú vlastnosti jedov alebo omamných látok, musia sa s potrebnými údajmi a dokladmi predložiť na posúdenie Ministerstvu zdravotníctva. Dokiaľ Ministerstvo zdravotníctva o látke nerozhodne, musí sa s ňou zaobchádzať s ohľadom na jej možné vlastnosti tak, aby nedošlo k akýmkoľvek zdravotným závadám a k jej zneužitiu.

(2) Prípravky obsahujúce jedy a omamné látky musia sa s potrebnými údajmi a dokladmi predložiť pred uvedením do obehu na posúdenie Ministerstvu zdravotníctva, ktoré môže

rozhodnúť, že prípravok ako celok sa bude posudzovať inak než jednotlivé látky v ňom obsiahnuté. Dokiaľ Ministerstvo zdravotníctva nerozhodne, vzťahujú sa na prípravok ustanovenia platné pre jednotlivé látky v ňom obsiahnuté. Tieto prípravky sa neuvádzajú v zoznamoch vyhlasovaných podľa § 1 ods. 3.

(3) O posúdenie látok a prípravkov podľa predchádzajúcich odsekov sú povinné žiadať, ak ide o látky a prípravky vyrábané v ČSSR, organizácie, ktoré tieto látky a prípravky hodlajú zaviesť do výroby, a ak ide o dovážané výrobky, organizácie, ktoré ich dovážajú.

§ 3

(1) Orgány, organizácie i jednotliví občania sú povinní zaobchádzať s látkami uvedenými v § 1 tak, aby sa nepoškodilo zdravie ľudí, aby sa neohrozila zdravotná nezávadnosť, prípadne biologická hodnota požívatín a predmetov bežného užívania, ani ostatné zdravé podmienky života a práce, najmä vzduch, voda a pôda, aby sa nepoškodilo zdravie hospodárskych zvierat, poľovnej zveri a užitočného vtáctva, aby sa nepoškodila rastlinná výroba a lesné hospodárstvo a aby sa zabránilo zneužitiu týchto látok.

(2) Každý, kto používa látky uvedené v § 1 alebo kto svojou činnosťou môže ovplyvniť ich používanie inými osobami, je povinný

a) používať tieto látky len v miere nevyhnutne potrebnej a vyvarovať sa ich používaniu tam, kde ich možno nahradiť látkami neškodnými alebo aspoň menej škodlivými, prípadne je povinný v tomto smere ovplyvniť ich používanie,

b) robiť vo svojej pôsobnosti všetky opatrenia potrebné na ochranu pred škodlivými účinkami týchto látok na zdravie ľudí alebo na zdravie zvierat a rastlín, prípadne sa podrobiť vykonávaniu ustanovených opatrení.

§ 4
Povolenie na zaobchádzanie so zvlášť nebezpečnými jedmi a omamnými látkami

(1) Výroba, príprava, spracovanie, dovoz, vývoz, výdaj (predaj) a skladovanie zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok, ich používanie a každé iné zaobchádzanie s nimi je dovolené iba organizáciám, ktoré majú na to povolenie.

(2) Povolenie na zaobchádzanie so zvlášť nebezpečnými jedmi vydáva

a) organizáciám, ktoré zvlášť nebezpečné jedy dovážajú, hlavný hygienik Československej socialistickej republiky,

b) organizáciám, ktoré zvlášť nebezpečné jedy vyrábajú, krajský hygienik,

c) ostatným organizáciám, pokiaľ nejde o zaobchádzanie v rámci povolenia podľa § 5, okresný hygienik, prípadne krajský hygienik, ak si to v určitých prípadoch vyhradí.

Orgán hygienickej služby v povolení súčasne určí, na ktoré činnosti sa povolenie vzťahuje.

(3) Povolenie na zaobchádzanie s omamnými látkami vydáva Ministerstvo zdravotníctva.

(4) V ozbrojených silách, v bezpečnostných sboroch a na železniciach vydávajú povolenia podľa odseku 2 písm. c) ich orgány.*) Povolenia podľa odseku 2 písm. a) a b) vydávajú v ozbrojených silách ich orgány len vtedy, pokiaľ sú zvlášť nebezpečné jedy určené výhradne pre potreby ozbrojených síl. V ozbrojených silách a bezpečnostných sboroch vydávajú ich príslušné orgány aj povolenia na skladovanie a používanie omamných látok.

(5) Povolenie podľa odseku 1 smie sa vydať len vtedy, ak zodpovední pracovníci organizácie majú predpísanú spôsobilosť a ak je pri zaobchádzaní so zvlášť nebezpečnými jedmi a omamnými

látkami zabezpečená ochrana zdravia ľudí a ochrana zdravého životného prostredia, počítajúc do toho spoľahlivé zneškodňovanie zvyškov a odpadov obsahujúcich tieto látky.

(6) Povolenie podľa odseku 1, s výnimkou povolenia na dovoz, zahŕňa aj oprávnenie na opakovaný odber zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok.

(7) Organizácie, ktoré nemajú povolenie podľa odseku 1, a jednotlivé osoby smú zaobchádzať so zvlášť nebezpečnými jedmi a omamnými látkami iba na základe povolenia podľa § 5.

(8) O vydaných povoleniach musia orgány, ktoré ich vydali, viesť evidenciu.

(9) Vysoké školy, výskumné a vedecké ústavy a pracoviská, ako aj zdravotnícke zariadenia nepotrebujú povolenia na zaobchádzanie so zvlášť nebezpečnými jedmi, pokiaľ k nemu dochádza v rámci ich úloh a v ich vlastných zariadeniach; sú však povinné oznamovať krajskému hygienikovi druhy zvlášť nebezpečných jedov, ktoré používajú. S omamnými látkami smú bez povolenia zaobchádzať len zdravotnícke a veterinárne zariadenia a zdravotnícke výskumné, vedecké a kontrolné ústavy a pracoviská, ako aj ďalšie vedeckovýskumné a vývojové pracoviská, ktoré určí Ministerstvo zdravotníctva, a to pokiaľ ich potrebujú na plnenie svojich úloh.

§ 5
Povolenie na jednorazový odber zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok

(1) Jednorazový odber zvlášť nebezpečného jedu v určenom množstve a na určený účel môže organizácii alebo jednotlivej plnoletej osobe pre jej súkromnú potrebu povoliť okresný hygienik.

(2) Jednorazový odber omamnej látky v určenom množstve a na určený účel môže organizácii pre jej potrebu na žiadosť povoliť Ministerstvo zdravotníctva.

(3) Povolenie podľa predchádzajúcich odsekov sa nevydá, ak odberateľ neposkytuje dostatočnú záruku bezpečného a zodpovedného zaobchádzania so zvlášť nebezpečným jedom alebo s omamnou látkou.

(4) O povolení na jednorazový odber zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok vedú orgány, ktoré ho vydali, evidenciu.

§ 6
Výdaj zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok

Zvlášť nebezpečný jed a omamná látka nesmú sa vydať (predať), darovať ani inak previesť na toho, kto nemá povolenie alebo oprávnenie podľa § 4 alebo 5.

§ 7
Evidencia zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok

(1) O množstve vyrobených zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok a o dovoze, vývoze, príjme, stave zásob, spotrebe a výdaji (predaji), ako aj o likvidácii zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok musí sa viesť presná evidencia. Pokiaľ je to nevyhnutné pre kontrolu množstva vyrobených zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok, musí sa viesť presná evidencia aj o príjme a spotrebe surovín pre ich výrobu.

(2) Za riadne vedenie evidencie zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok zodpovedá popri osobe poverenej vedením tejto evidencie aj vedúci organizácie.

§ 8
Hlásenie o zaobchádzaní s ostatnými jedmi

Organizácie zaobchádzajúce s ostatnými jedmi sú povinné ohlásiť svoju činnosť, druhy používaných jedov a účel ich použitia orgánu hygienickej služby a na žiadosť mu oznámiť ďalšieho odberateľa. Táto povinnosť sa nevzťahuje na organizácie používajúce ostatné jedy na účely chemickej analýzy a na organizácie a pracoviská uvedené v § 4 ods. 9, pokiaľ ich používajú na plnenie svojich úloh a vo svojich vlastných zariadeniach.

§ 9
Hlásenie o ošetrení niektorých výrobkov jedmi

O ošetrení požívatín, krmív a plodín, prípadne ich obalov jedmi musia mať organizácie doklady, a ak je to potrebné z hľadiska ochrany zdravia pri spotrebe takto ošetrených výrobkov, musí sa o tom upovedomiť orgán hygienickej služby, ak ide o krmivá orgán veterinárnej služby, a výrobky sa musia v tomto smere riadne deklarovať.

§ 10
Označovanie jedov a iných látok škodlivých zdraviu

Na všetkých obaloch látok uvedených v § 1 musí byť názov látky a podľa povahy látky a jej účinku i výstražné označenie.

§ 11
Spôsobilosť pracovníkov

(1) Prácu s osobitne nebezpečnými jedmi a omamnými látkami smú vykonávať iba osoby, ktoré dovŕšili 18. rok veku, sú pre túto prácu telesne a duševne spôsobilé a majú potrebnú odbornú spôsobilosť preskúšanú podľa potreby osobitnou komisiou ustavenou krajským národným výborom.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na mladistvých pracovníkov a žiakov škôl, ktorí prichádzajú do styku so zvlášť nebezpečnými jedmi a omamnými látkami pri výučbe alebo pri zaškoľovaní pod odborným vedením a dozorom, ak pracovisko je v takom stave a práca je tak organizovaná, že zdravie a bezpečnosť mladistvých nie je ohrozená. Pri práci so zvlášť nebezpečnými jedmi a omamnými látkami musí byť u mladistvých zabezpečený priamy dozor zodpovednej osoby. Osoby poverené odborným vedením a dozorom nad mladistvými musia mať podľa povahy práce potrebnú odbornú spôsobilosť.

§ 12
Dozor

(1) Odborný dozor nad ochranou zdravia pri zaobchádzaní s látkami uvedenými v § 1 vykonávajú orgány hygienickej služby, pokiaľ však ide o omamné látky, Ministerstvo zdravotníctva a krajské národné výbory.

(2) V zariadeniach Ministerstva národnej obrany a Ministerstva vnútra vykonávajú dozor podľa odseku 1 orgány týchto ministerstiev.

(3) Pri plnení svojich úloh sú orgány poverené dozorom oprávnené tiež kontrolovať predpísanú evidenciu zvlášť nebezpečných jedov a omamných látok.

§ 13
Osobitné oprávnenie orgánov

(1) Orgány hygienickej služby, a pokiaľ ide o omamné látky Ministerstvo zdravotníctva, sú oprávnené

a) zakázať používanie určitých látok uvedených v § 1 alebo nimi ošetrených výrobkov na určité účely, prípadne určiť, že sa smú používať len na niektoré osobitne vymedzené účely alebo len za určitých podmienok,

b) zrušiť povolenia vydané podľa tohto nariadenia, ak sa nedodržiavajú určené podmienky,

c) zakázať používanie látok uvedených v § 1 organizáciám alebo zakázať ich používanie na určitých pracoviskách, ak pri kontrole zistia závažné závady,

d) nariadiť preskúšanie odbornej spôsobilosti osôb činných pri zaobchádzaní so zvlášť nebezpečnými jedmi alebo s omamnými látkami osobitnou komisiou (§ 11 ods. 1),

e) zakázať osobám prácu s látkami uvedenými v § 1 alebo riadenie takej práce, ak zistia, že tieto osoby z neznalosti alebo pre nedisciplinovanosť alebo v dôsledku svojho zdravotného stavu ohrozujú pri práci zdravie alebo životy iných ľudí alebo vlastné zdravie,

f) určiť osobitné opatrenia pre zabezpečenie a likvidáciu odpadov obsahujúcich jedy a omamné látky.

(2) Oprávnenia uvedené v odseku 1 majú v medziach svojej pôsobnosti aj príslušné orgány ozbrojených síl a bezpečnostných sborov a príslušné železničné orgány.

Splnomocňovacie, prechodné a záverečné ustanovenia

§ 14

Ministerstvo zdravotníctva vydá na vykonanie tohto nariadenia predpisy o postupe pri posudzovaní látok a prípravkov podľa § 2, o náležitostiach žiadostí o toto posúdenie, o náležitostiach povolení podľa tohto nariadenia a žiadostí o ne, o zaobchádzaní s jedmi, omamnými látkami a žieravinami a s tým súvisiacich ochranných opatreniach, o označovaní, hlásení a evidencii takých látok, ako aj o spôsobilosti pracovníkov a o zložení a činnosti osobitných komisií pre preskúšanie ich odbornej spôsobilosti.

§ 15

(1) Povolenia na výrobu, spracovanie a prípravu jedov a omamných látok, na ich dovoz, vývoz, odber, výdaj (predaj) a používanie vydané podľa skorších predpisov zostávajú v platnosti najdlhšie do 31. decembra 1969.

(2) Pokiaľ Ministerstvo zdravotníctva podľa doteraz platných predpisov rozhodlo, že jedom nie je prípravok obsahujúci jed podľa tohto nariadenia, zostáva toto rozhodnutie v platnosti do 31. decembra 1970.

(3) Označenie obalov látok uvedených v § 1, dokumentácia, návody na používanie a prospekty musia sa uviesť do súladu s ustanoveniami tohto nariadenia postupne do spotrebovania doterajších zásob, najneskôr do 31. decembra 1968. V prípadoch z hľadiska ochrany zdravia zvlášť naliehavých musia sa však tieto úpravy vykonať skôr; rozhodne o tom hlavný hygienik Československej socialistickej republiky, a ak ide o omamné látky, Ministerstvo zdravotníctva, a určí pre to lehoty.

(4) O posúdenie prípravku obsahujúceho látku, ktorá je jedom podľa tohto nariadenia, ktorá však nebola jedom podľa doteraz platných predpisov, organizácie sú povinné požiadať podľa § 2 najneskôr do 31. decembra 1967.

§ 16

O dovoze, odbere, uschovaní, balení, označovaní, výdaji, hlásení a evidencii liečiv platia osobitné predpisy. Osobitné predpisy platia aj o prípustnosti obsahu niektorých látok uvedených v § 1 v požívatinách.

§ 17

Zákonné opatrenie č. 23/1955 Zb. o jedoch a látkach škodlivých zdraviu sa podľa § 83 ods. 2 zákona č. 20/1966 Zb. zrušuje 1. júlom 1967.

§ 18

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. júlom 1967.

Lenárt v. r.

*) Zákon č. 61/1965 Zb., vyhláška č. 62/1965 Zb. a úprava Ústredného banského úradu registrovaná v čiastke 31/1965 Zb.

*) § 80 zákona č. 20/1966 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.